

Jaarverslag 2022

Digi-Taalhuis

Bibliotheek De Groene Venen

INLEIDING

Het jaar 2022 was voor het Taalhuis van de Bibliotheek De Groene Venen een jaar van verandering. In het begin van het jaar zaten we nog middenin de Coronapandemie en de daarmee gepaarde maatregelen. In februari kon alles, zorgvuldig doordacht en in goed overleg, weer fysiek opgestart worden.

Trots kijken we terug op het afgelopen jaar. De fysieke opstart van de diverse taalactiviteiten heeft veel gevraagd van zowel medewerkers als vrijwilligers. Iedereen heeft 100% inzet, veerkracht en doorzettingsvermogen laten zien. De heropstart bood de kans om de activiteiten nieuw leven in te blazen. De taallessen, die aan het begin van het jaar nog online moesten plaatsvinden, zijn in februari weer fysiek opgepakt. Wekelijks sluiten hier nieuwe cursisten aan.

We zijn blij dat de individuele taalcoaching weer fysiek kon plaatsvinden. De online taalcoaching was een tijdelijke oplossing die ons veel heeft gebracht, maar fysiek afspreken blijkt toch de voorkeur te hebben, van zowel vrijwilligers als cursisten. Dit bleek wel uit het feit dat de aanvragen voor een taalcoach binnen bleven druppelen. Het werven en koppelen van de juiste vrijwilligers blijft daarbij een uitdaging.

Ook het Praatcafé en de Leeskring zijn afgelopen jaar weer fysiek gestart. Zowel cursisten als vrijwilligers zijn blij dat ze elkaar weer konden ontmoeten. Genoeg energie om ook in 2023 ons werk met minstens zoveel inzet weer door te zetten. We kijken dankbaar terug, maar zeker ook vooruit. We hebben zin in 2023 en zijn benieuwd wat het komende jaar ons gaat brengen.

NIEUW IN 2022

Op het gebied van digitale geletterdheid

Op digitaal gebied is te zien dat de computer en laptop beetje bij beetje plaatsmaken voor de smartphone en tablet. Ook de doelgroep van het (digi)Taalhuis maakt meer en meer gebruik van de mogelijkheden van de smartphone. Tijdens de cursus 'Leer alles over je smartphone en WhatsApp' leerden de cursisten over de mogelijkheden maar ook over de gevaren van het werken met een telefoon of tablet. Bescherming van de persoonsgegevens was één van de thema's.

'Ik wil alle mensen bedanken die ons hebben geholpen bij het leren en verbeteren van de Nederlandse taal.'

'Ik wist niet dat er meer mensen zijn zoals ik. Ik dacht dat ik de enige was.'

Op het gebied van taal

Dit jaar werd Nederland overstroomd met vluchtelingen uit Oekraïne. Al snel werden de medewerkers van het Taalhuis ingeschakeld om op noodopvanglocaties activiteiten voor deze doelgroep te organiseren. In drie gemeenten vonden verschillende taalwandelingen plaats, georganiseerd door Taalhuismedewerkers en een groot aantal vrijwilligers. Hieruit volgde een clubje cursisten dat in de maanden hierop volgend in de bibliotheek in Reeuwijk les kreeg

Voor vluchtelingen uit andere landen werd zowel in Moordrecht als in Waddinxveen een noodopvanglocatie ingericht. Op beide locaties heeft de Bibliotheek met hulp van vrijwilligers gedurende een aantal maanden Nederlandse taallessen verzorgd. In Waddinxveen ging het om drie taallessen per week voor ongeveer 50 cursisten. In Moordrecht is er eind augustus een noodopvang opgezet voor statushouders waar voor twintig cursisten gedurende een maand vijf keer per week taallessen werd gegeven. Aan het einde van dit traject hebben de cursisten een certificaat van het Taalhuis mogen ontvangen.

De vrijwilligers werden ondersteund door de bibliotheek in de vorm van een training NT2 en lesmaterialen.

In Nieuwerkerk aan den IJssel hebben we de noodopvang voor Oekraïners met onze studiematerialen geholpen.

'Mijn cursist gaf vorige week aan dat ze niet meer gelijk dichtklapt als iemand haar niet verstaat, maar het gewoon herhaalt.'

WEBGELDEN PROJECTEN

Taallessen

In januari 2022 zijn de lessen op alle grote vestigingen weer van start gegaan. Op sommige locaties was de animo snel opgewekt, in Bodegraven is dit gedurende het jaar aangegroeid. Inmiddels zijn de groepen in Waddinxveen goed gevuld; er bleek zelfs behoefte aan nog een extra groep voor de beginners. In Nieuwerkerk aan den IJssel zijn de groepen ook op alle niveaus vol. In Moerkapelle werken we op beginners- en A2-niveau.

De cursisten zijn erg te spreken over het feit dat ze weer naar de bibliotheek mochten komen om samen, in groepsverband, te oefenen met de Nederlandse taal. Voor de lagere niveaus is er zoals elk jaar veel aandacht voor alledaagse onderwerpen, zoals bijvoorbeeld boodschappen en gezondheid. In de taallessen op hogere niveaus hebben we vooral actualiteiten behandeld en zo nu en dan een les over een liedje of gedicht, waarbij er ook ruimte was voor de cursisten om aan de gang te gaan met creatief schrijven.

Het jaar sloten we passend af met een Sinterklaasviering, waarbij we pepernotenbingo en andere spellen speelden en een kerstviering waarbij de cursisten zelf versnaperingen meenamen en we wensen voor het nieuwe jaar uitdroegen. Het vieren van bijzondere feestdagen speelt in de taallessen een belangrijke rol: andere culturen leren kennen en respect tonen voor elkaar.

Taalbijeenkomsten gericht op beter leren lezen en spreken

Halverwege september is het praatcafé in Nieuwerkerk op locatie opgezet. Hier wordt twee keer per maand geoefend met Nederlands spreken, met elke keer een ander thema. Sinds het begin zijn er wisselende aantallen bezoekers aan het praatcafé, tussen de vier en twaalf deelnemers. Het is nog even uitproberen welke dag en tijd zowel vrijwilligers als cursisten goed uitkomt. Deze kennis willen we graag meenemen in het opstarten van het praatcafé in Waddinxveen in 2023.

De leeskring in Nieuwerkerk aan den IJssel is in september fysiek herstart. De cursisten en docenten zien elkaar een keer per week anderhalf uur. Aan de hand van korte verhalen en teksten uit de actualiteit werken ze vooral aan hun leesvaardigheid. Er wordt ook veel gepraat en grammaticale onderwerpen komen ook vaak aan bod. Ook deze groep viert bijzondere momenten zoals Kerst en andere feestdagen gezamenlijk.

Zomerschool

Tijdens de zomervakantie kwamen de cursisten vier weken samen voor de Zomerschool op drie leslocaties; dit jaar met een bijzonder thema: Nederlandse tradities. Samen leerden we over fietsen, Nederlands eten, rommelmarkten en Hollandse spelletjes. De zomerschool is een goede manier voor cursisten om tijdens de zomervakantie hun opgedane kennis te onderhouden, en voor cursisten die door het jaar heen niet naar de lessen kunnen komen om toch in groepsverband te oefenen met Nederlands. Tijdens de zomerschool begonnen we klassikaal en sloten we klassikaal af met alle lesgroepen in één ruimte. Zo zagen de cursisten ook mensen van andere niveaus oefenen.

Voor jou en je kind!

In januari 2022 zijn de ouderlessen op de basisscholen weer opgestart. In Waddinxveen worden de lessen gegeven op de Koning Willen Alexanderschool en op de Regenboog. In Bodegraven zijn de lessen op de Da Costaschool en IKC Schatrijk. In het najaar zijn we in Zuidplas gestart op de Elimschool.

Wekelijks komen hier ouders bij elkaar die graag willen praten over hun kind en tegelijk willen oefenen met lezen en schrijven. Bij deze groep is ook een NT1-ouder. Het belangrijkste bij de begeleiding van deze groep is de sfeer van gelijkwaardigheid. We zijn allemaal ouder en hebben allemaal zorgen over onze kinderen.

Klik&Tik en Digisterker cursussen

De basiskennis van de computer vanaf de eerste klik blijft ontzettend belangrijk. Een gedeelte van de doelgroep bleef wat langer buiten beeld, omdat zij het te moeilijk vonden of omdat zij iemand in hun omgeving hadden die het voor hen regelde. We zien dat deze mensen uiteindelijk toch ook naar de cursus komen. Zij willen het toch zelf leren. Daarmee bereiken we dat mensen zelfredzaam worden en zelfredzaam blijven; een belangrijk doel!

Bij 'Klik&Tik - de Basis' leren zij de computer kennen, oefenen met het gebruiken van de muis en krijgen stap voor stap meer vertrouwen en plezier in het werken met de computer. Logischerwijs gaan zij dan door naar de vervolgcursus 'Klik&Tik - Het Internet Op'. De deelnemers leren tijdens deze cursus dat er niets vervelends gebeurt als je goed geleerd hebt hoe je veilig het internet kan betreden en verkennen, hoe je daar de nodige informatie kan vinden zonder dat je gegevens hoeft te delen. Daarna gaan zij vaak door met de cursus 'Klik&Tik - Samen op 't Web'. Daar leren zij anderen spreken via internet en met hen hun interesses en foto's delen. Zo zijn zij daarna klaar om met de cursus basisvaardigheden van Windows met een klein stukje DigiD mee te doen. Deze cursussen worden telkens weer aangepast naar de nieuwste theorie en praktijk binnen de digitale wereld. Deze cursus spreekt de cursisten meer aan dan alleen een cursus Digisterker. Een gedeelte van onze doelgroep heeft rondom de DigiD zaken alles uit handen gegeven aan iemand in hun directe omgeving. De almaar toenemende berichtgeving rondom frauduleuze zaken en oplichting rondom het gebruik van de DigiD ondermijnt het vertrouwen van deze doelgroep om zelfstandig aan de slag te gaan.

Digitale basisvaardigheden

De cursussen op het gebied van digitale basisvaardigheden komen meer in de belangstelling te staan. De doelgroep, ouderen met een kleine basis tot zelfstandig gebruik van de computer/laptop, vindt het toch iedere keer de moeite waard. Deze cursisten zijn vaak behoorlijk goed gemotiveerd, komen met een specifiek doel en willen vooral hun zelfstandigheid en eigen regie behouden. Plan is om deze trainingen komend jaar ook in de kleine kernen te gaan aanbieden.

Tot 20 mei konden er alleen online cursussen worden gevolgd. Helaas hebben we moeten concluderen dat onze doelgroep noch voldoende vaardigheden bezit om cursussen online te kunnen volgen, noch de interesse heeft om een computertraining online te volgen. Er is een enorme drempel bij de doelgroep om online iets nieuws te gaan doen zonder dat er fysieke hulp in de buurt is in de persoon van een “echte” docent. Daarbij speelt ook een rol dat men door berichten in de media bang is iets verkeerd te doen. Bij de fysieke lessen helpen we de cursisten door stap voor stap een bepaalde actie op de computer te doen. Hierbij overwinnen zij hun ‘computerangst’.

Na de zomer ging de samenleving weer open, maar mensen bleven argwanend en voorzichtig. Wij merkten een lage bereidwilligheid om je in te schrijven voor een cursus. Mensen legden zich niet graag vast omdat ze niet kunnen voorzien wat de besmettingscijfers en coronamaatregelen zijn bij de start van de cursus.

NT1-PROJECTEN

Het aantal NT1-cursisten loopt langzaam op. Het bereiken van deze doelgroep blijft een uitdaging. Steeds meer samenwerking met partners uit het Taalhuisnetwerk moet uiteindelijk leiden tot een groter bereik. Dit jaar zijn bij verschillende organisaties in de drie gemeenten trainingen 'Herkennen en doorverwijzen' gegeven. Ook interne doorverwijzing (vanuit andere projecten binnen de bibliotheek) heeft de aandacht. Medewerkers Informatie en Advies bemannen sinds maart het IDO/Taalhuissprekuur, de taaldocent NT1 gaf hun een training. De deskundigheidsbevordering van de Formulierenbrigade in Waddinxveen stond in het teken van herkennen en doorverwijzen van inwoners.

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk

In september zijn er groepslessen voor NT1'ers opgestart. De hulpvragen van deze cursisten lopen erg uiteen, dus er zijn meerdere vrijwilligers nodig. De sfeer in de groep is erg goed. Het is belangrijk voor de deelnemers om te zien dat ze niet de enige zijn.

Daarnaast is er ook gestart met de één-op-één begeleiding van een NT1-cursist.

In Bodegraven neemt één NT1 cursist deel aan 'Voor jou en je kind'.

Gemeente Waddinxveen

In Waddinxveen zijn op dit moment drie NT1-cursisten. Zij krijgen allen één-op-één begeleiding, omdat ook hier de hulpvragen erg uiteenlopen. Eén van deze cursisten helpen wij nu vanaf het begin van dit jaar. Haar doel was om gebruik te kunnen maken van Whatsapp. Ze voelde zich eenzaam en buiten de groep staan. Op dit moment heeft ze een Facebookaccount en post ze foto's en soms een korte tekst. Voor het eerst in haar leven kan ze ook lezen wat de anderen schrijven. De volgende stap zal vast Whatsapp zijn.

Gemeente Zuidplas

In Moordrecht helpen wij de bezoekers van zorgboerderij 'De Bovenstee'. Hun taalniveau ging erg achteruit, omdat zij te weinig lezen. Elke week sluiten twee vrijwilligers daar aan om te lezen met de bezoekers. Het is een uurtje waar iedereen naar uitkijkt. Daarnaast komt ook de één-op-één begeleiding in Zuidplas op gang.

NT1-projecten

Door het organiseren van camouflagecursussen wordt beetje bij beetje de doelgroep bereikt. Laaggeletterdheid is vaak gekoppeld aan een ander probleem, zoals armoede, gezondheid of werkloosheid. Door rond die thema's bijeenkomsten te organiseren hopen we de drempel naar taalhulp te verlagen.

- Speeddates werken aan werk

In de theaterzaal van Cultuurhuys de Kroon presenteerden acht verschillende organisaties hun aanbod met als doel mensen uit de bijstand, schoolverlaters en mensen die een andere baan willen te helpen hun vaardigheden te verbeteren en hun netwerk uit te breiden. Het bereiken van laaggeletterde NT1'ers was hierbij een doel. Hoewel de middag zelf matig is bezocht (vier deelnemers), is er toch één NT1'er naar aanleiding van de middag aangemeld voor een computerhulp. Tijdens de middag zijn waardevolle samenwerkingscontacten gelegd en afspraken gemaakt. Met ingang van 2022 vinden in de Bibliotheek in Cultuurhuys de Kroon en het Evertshuis maandelijks inloopsprekken plaats van het Werkcafé Midden-Holland (WSP). Dit biedt kansen om de bezoekers van dit spreekuur te informeren over het aanbod van de bibliotheek. In 2023 worden nadere afspraken gemaakt met het WSP over signaleren en doorverwijzen van cliënten.

- Taalhuissprekuren op locatie

Eind 2022 hebben we een start gemaakt met de voorbereidingen van zogenaamde 'pop-up' spreekuren van het Taalhuis en IDO. Door hulp dichtbij te bieden kunnen we de drempel naar taalhulp nog meer verlagen. We zetten voor de promotie van deze spreekuren IDO ambassadeur Lia Sekeris in.

- Grip op Geld

De camouflagecursus Grip op Geld is twee keer georganiseerd, in gemeente Zuidplas en in Waddinxveen. De laatste is bij gebrek aan deelnemers niet doorgegaan. Met dit project zijn drie NT1'ers bereikt. Deelnemers geven aan dat bewustwording en het leren over financiële regelingen hen het meest hebben geholpen. De training Grip op Geld bestaat uit vier dagdelen van anderhalf uur, waarbij de volgende onderwerpen worden behandeld: inkomsten en uitgaven, administratie, extra inkomsten en schulden oplossen.

- Taal en tablets

In 2022 zijn oriënterende gesprekken gevoerd met organisaties in Waddinxveen over de training 'Taal en tablets'. Door personeelsswisselingen bij partners is de start hiervan naar 2023 opgeschoven.

- Smartphone en Whatsapp

De training 'Leer alles over je smartphone en What's app' heeft één NT1'er toegeleid naar taalcoaching.

- Voor jou en je kind

In gemeente Waddinxveen neemt één NT1 ouder deel aan de cursus 'Voor jou en je kind'.

CURSISTEN

Onze cursisten komen uit alle windstreken. Het is ons doel om een veilige en gezellige plek te creëren waar ze samen de Nederlandse taal kunnen leren en/of blijven oefenen. Dankzij de fysieke lessen slaagden we in 2022 weer in om onze oude en nieuwe cursisten bij elkaar te brengen en de groepen vol te krijgen.

De cursisten zijn ontzettend enthousiast en gemotiveerd in de les. Juist omdat ze op eigen initiatief komen, omdat onze activiteiten niet verplicht zijn, is het een mooie combinatie met de vrijwilligers die lesgeven, die zich ook op eigen initiatief inzetten. Vanwege hun enthousiasme is het dus een leuke groep om mee te oefenen voor de vrijwilligers.

Naast de lessen was de één op één coaching in volle gang afgelopen jaar. Er zijn veel cursisten die graag individueel met een taalcoach willen oefenen. Hun taalvraag verschilt: van hulp bij grammaticahuiswerk tot de mogelijkheid om in het Nederlands te kletsen. Onze koppels spreken met elkaar een keer per week één uur af gedurende één jaar. Het doel van de coaching is dat cursisten hun spreekvaardigheid verbeteren of op peil houden. Soms wordt er aan specifieke vragen gewerkt wanneer bijvoorbeeld een cursist een examen of een deel ervan moet doen. Met één op één begeleiding kunnen de vrijwilliger en cursist aan de slag met hun specifieke taalvraag. Er zijn inmiddels flink wat koppels aan de slag gegaan. De vraag naar taalcoaches onder cursisten is groot, het werven van vrijwilligers heeft constant de aandacht. In Waddinxveen zijn vele nieuwe taalkoppels gestart in 2022.

Op de locatie Nieuwerkerk aan den IJssel zijn de taalkoppelingen ook snel weer op gang gekomen. Door de toenemende aanvraag is er een wachtlijst ontstaan. Gelukkig zijn er daar wekelijks nieuwe aanmeldingen van vrijwilligers die als taalmaatje onze cursisten willen begeleiden.

MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

In 2022 heeft er binnen het Digi-Taalteam een verschuiving plaatsgevonden. Om te investeren in het netwerk is er een Taalhuiscoördinator aangenomen die zich voornamelijk richt op het onderhouden en uitbreiden van het Digi-Taalhuisnetwerk. Daarnaast is één medewerker van het Digi-Taalhuis helemaal vrijgemaakt voor het draaien van NT1-projecten. De Taalhuissprekuren worden niet meer door Taalhuismedewerkers bezet, maar door hiervoor getrainde collega's in de directe dienstverlening.

Daarnaast wordt de Bibliotheek gesteund door 124 taalvrijwilligers.

Van deze vrijwilligers zijn er 18 actief in **gemeente Bodegraven-Reeuwijk**. In 2022 zijn er negen nieuwe vrijwilligers bijgekomen. Dit heeft voor een gedeelte te maken met de uitrol van 'Voor jou en je kind!' op de basisscholen en de groei van het aantal NT1-cursisten.

Van deze vrijwilligers zijn er 47 actief in **gemeente Waddinxveen**. Dat betekent dat er in het jaar 2022 twintig nieuwe vrijwilligers zijn bijgekomen ten opzichte van 2021. Dat is een flinke groei, die mede te maken heeft met de komst van de Oekraïners en noodopvang De Sniep.

Van deze vrijwilligers zijn er 59 actief in **gemeente Zuidplas**. Dat is er één meer dan in het jaar 2021. De taalactiviteiten in gemeente Zuidplas zijn redelijk stabiel. Tijdens de coronajaren is er vooral in deze gemeente wat uitstroom geweest, maar nu is dus te zien dat het aantal vrijwilligers ook deze gemeente weer redelijk op peil is.

'Mijn man wilde niet mee. Maar dankzij deze training heb ik ook hem kunnen laten dat het anders moet.'

Trainingen

Vrijwilligers van de Bibliotheek worden doorlopend getraind. Dit gebeurt op de eerste plaats door het aanbieden van de Basistraining Taalvrijwilliger. Deze heeft in het jaar 2022 drie keer plaatsgevonden:

- Januari 2022 in gemeente Waddinxveen/ gedeeltelijk online - 10 deelnemers
- Mei 2022 in gemeente Bodegraven-Reeuwijk - 4 deelnemers
- September in gemeente Zuidplas - 8 deelnemers

Daarnaast wordt er incidenteel deskundigheidsbevordering ingepland. In 2022 zijn de volgende workshop gegeven:

- Het werken met woordkaarten - 8 deelnemers
- Hoe help je een cursist met dyslexie? - 6 deelnemers
- Starttraining lesgeven op een noodopvang - 10 deelnemers

Tot slot hebben we het jaar afgesloten met een gezellige vrijwilligerslunch. Maar liefst veertig vrijwilligers hadden zich aangemeld voor deze waarderinglunch. Een groot succes en voor herhaling vatbaar!

We zijn voornemens in 2023 maandelijkse bijeenkomsten voor de vrijwilligers te organiseren. Dit omdat we de vrijwilligers de aandacht willen geven die ze nodig hebben en zo verdienen!

Maandelijkse nieuwsbrief

Elke maand werd er een nieuwsbrief verstuurd naar de vrijwilligers. In deze nieuwsbrief werd op de eerste plaats veel praktische informatie gedeeld; nieuwe activiteiten die werden opgestart, trainingsdata, vrijwilligersvacatures, coronamaatregelen en ga zo maar door. Daarnaast werd er ook altijd veel inhoudelijke informatie gedeeld. Elke maand stonden er tips en trucs in de nieuwsbrief voor het begeleiden van taalleerders. Het is een mooie manier om vrijwilligers betrokken en gemotiveerd te houden.

‘Ik wist helemaal niet dat de bibliotheek me hierbij kon helpen. Nu weet ik dat wel, super fijn!’

SPREEKUREN

Sinds maart 2022 worden de Digi-Taalhuissprekuren niet langer uitgevoerd door de medewerkers van het Digi-Taalhuis. Er is besloten deze spreekuren samen te voegen met de spreekuren van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Deze werden al gedraaid door medewerkers van de Directe Dienstverlening. De spreekuren van het Digi-Taalhuis zijn hieraan toegevoegd. Dit zorgt voor overzicht en duidelijkheid voor de klant.

Tijdens de spreekuren vindt er een eerste intake plaats. Hierbij is met name aandacht voor het warm welkom heten in de Bibliotheek. Iemand heeft de stap genomen om naar het spreekuur te gaan en het is van groot belang dat deze persoon zich gezien en gehoord voelt.

Vervolgens wordt er binnen een week contact opgenomen met de nieuwe potentiële cursist door de verantwoordelijke medewerker van het Digi-Taalhuis. Zij doet een uitgebreide tweede intake en kijkt inhoudelijk naar de hulpvraag van de cursist. Op basis hiervan wordt er een advies gegeven en een doorverwijzing gedaan. Deze doorverwijzing kan intern zijn, maar vaak genoeg wordt er ook doorverwezen naar externe partijen, zoals taalscholen en de formulierenbrigade.

Op deze manier proberen we de bezoekers van het spreekuur zo snel en goed mogelijk de juiste weg te wijzen.

'Wat fijn dat jullie meteen doorpakken!'

SAMENWERKINGSPARTNERS EN NETWERKBIJEENKOMSTEN

Het Taalhuis zet zich als netwerk van organisaties in voor het bevorderen van (digitale) geletterdheid. De Bibliotheek heeft een gemeentelijke opdracht om dit Taalhuisnetwerk vorm te geven. Met ingang van dit jaar is er één gezamenlijke opdracht vanuit de drie gemeenten. De gemeenten hebben een regiefunctie in de aanpak van laaggeletterdheid. Vanuit deze rol is samen met de Bibliotheek een leidraad opgesteld voor de rol van Bibliotheek en Taalhuis in het verbeteren van basisvaardigheden van de inwoners.

De Bibliotheek heeft in de drie gemeenten een fysiek Taalhuis waar spreekuren plaatsvinden. Deze fysieke punten vormen een klein onderdeel van het werkelijke Taalhuis, dat vooral een netwerk is. Sinds de oprichting van het Taalhuis wordt veel samengewerkt met lokale en regionale organisaties. In 2022 is het Taalhuis gestart met het formaliseren van de samenwerking door het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten. In deze overeenkomsten worden gezamenlijke doelen bepaald en afspraken gemaakt over het behalen hiervan.

Regioplan Bevordering Basisvaardigheden regio Midden Holland

De bibliotheek neemt deel aan de uitvoering van het regioplan 'Bevordering Basisvaardigheden regio Midden-Holland'. In het regioplan staan vier actielijnen waarop organisaties met elkaar bezig zijn om meer laaggeletterden te bereiken. Het gaat hierbij om de volgende actielijnen: arbeidsmarkt, educatie, onderwijs en sociaal domein. Tijdens de overleggen wordt er bijvoorbeeld gesproken over het Leerwerkloket, worden er afspraken gemaakt met het UWV, het vergroten van ouderbetrokkenheid en de aanpak Kansrijke Start Zuidplas. Een waardevolle samenwerking, waar alle partijen van profiteren.

Taalpact

In september organiseerde de Bibliotheek een netwerkbijeenkomst voor alle partners. De bijeenkomst was een eerste stap tot het komen tot een regionaal Taalpact.

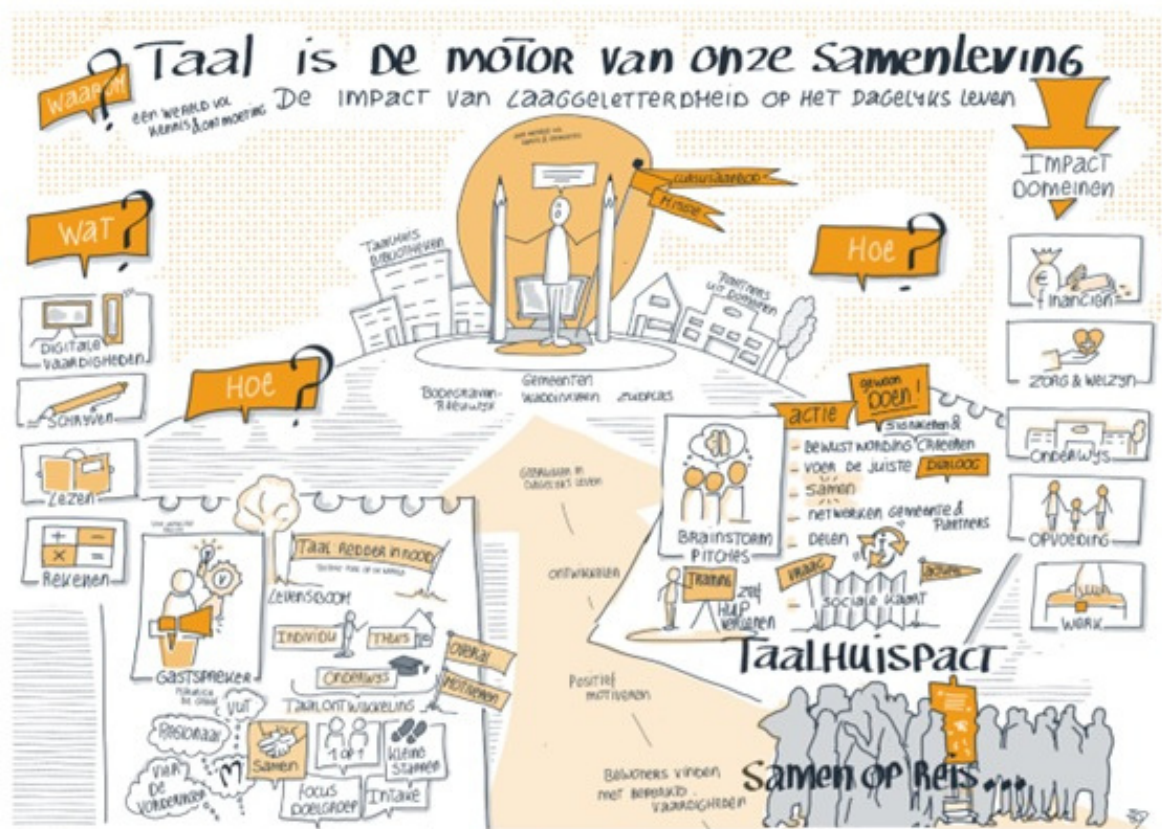
De aanwezige netwerkpartners en de drie portefeuillehouders hebben de volgende missie onderschreven:

‘Iedereen kan meedoen. Daarvoor weten wij de inwoners met beperkte basisvaardigheden te vinden en positief te motiveren om de basisvaardigheden naar behoefte (verder) te ontwikkelen en deze te gebruiken in het dagelijks leven.’

Deze missie is de basis voor het in 2023 op te stellen Taalpact. In februari van het jaar 2023 vindt een vervolgbijsenkomst plaats, waarbij organisaties vanuit verschillende domeinen een bijdrage aan het Taalpact kunnen leveren. Er worden in dit pact doelen gesteld en afspraken gemaakt over de aanpak van (digitale) laaggeletterdheid in de drie gemeenten.

Taalhuiscertificering

In september vond een eerste Taalhuisaudit plaats, uitgevoerd door CBCT (Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal). Twee dagen lang gingen een auditor en een peer in gesprek met medewerkers van de Bibliotheek, netwerkpartners en gemeenten. Zij toetsten de kwaliteit en de toekomstbestendigheid van het Taalhuis aan de hand van zeven certificeringsnormen. In november werd officieel bekend gemaakt dat het Taalhuis ruimschoots aan de certificeringseisen voldoet. In de eindrapportage staat een aantal verbeterpunten, die zo snel mogelijk worden opgepakt.

COLLECTIE

Een belangrijk onderdeel van het Digi-Taalhuis is de collectie voor cursisten en vrijwilligers. De collectievorming is onderdeel van de algemene collectievorming van de Bibliotheek en bestaat uit ruim 1300 banden. Naast boeken bevat deze collectie ook taalspellen, cursusboeken en andere leermaterialen. De collectie is te vinden in het Taalhuismeubel in de vestigingen in Bodegraven, Nieuwerkerk aan den IJssel en Waddinxveen. Voor de vier kleine vestigingen is er een routecollectie beschikbaar. Hierdoor is er ook in de kleine kernen altijd studiemateriaal beschikbaar.

Zowel cursisten als vrijwilligers krijgen, zolang ze actief zijn voor de Bibliotheek, kosteloos een bibliotheekabonnement aangeboden. Op deze manier kan er gratis gebruik gemaakt worden van de collectie van het Taalhuis. Taalcursisten vragen vaak naar oefenmateriaal en worden in keuzes tussen verschillende methoden ondersteund door de NT2-docent.

‘Dit is voor het eerst in mijn leven dat ik mijn eigen Sinterklaasgedicht kan lezen!’

‘Het lijkt allemaal zo vanzelfsprekend, maar dankzij deze training kan ik het ook zelf toepassen.’

FINANCIËN

Penvoederschap, regiefunctie en verzorgen van het netwerk worden gefinancierd aan de Bibliotheek en zijn onderdeel van de begroting van de Bibliotheek. Vanuit de WEB gelden wordt een groot gedeelte van de projecten gefinancierd. Organisaties die in het taalnetwerk participeren hebben hun eigen begroting en financiering.

AMBITIES 2023

Taalhuisnetwerk

In het komend jaar gaan we aan de slag met de verbeterpunten zoals die genoemd zijn in het certificeringsrapport. Het Taalhuis zal steeds meer worden ingericht als netwerk, waarbij de Bibliotheek penvoerder is. Het netwerk van organisaties is samen verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid in de drie gemeenten. Door samen met partners uit verschillende domeinen de tekst van het taalpact te schrijven, zetten we een belangrijke stap in het nemen van de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Vervolgens gaan we over tot de vorming van een kerngroep, waarin behalve gemeenten en bibliotheek ook partners uit de verschillende domeinen zitting nemen. De kerngroep zal de stuurgroep gaan voeden. Met alle samenwerkingspartners uit het taalhuisnetwerk zullen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten in 2023.

Op het gebied van digitale geletterdheid

In het jaar 2023 gaan wij de cursus 'Creatief met je computer' programmeren. Tijdens deze cursus willen wij vooral ingaan op het gebruik van de pc voor recreatieve doeleinden. Denk hierbij aan foto bewerken, het gebruik van Paint, het creatieve gebruik van Word en ga zo maar door. Gekoppeld aan het gebruik van een anonieme browser en het recreatief gebruik van onder andere Google. Deze cursus wordt op dit moment ontwikkeld. Wij zijn hiermee aan de slag gegaan, omdat er veel vragen gesteld werden over dit juist 'leuke' en recreatieve gebruik van de basis van de computer.

In 2023 worden eveneens de Klik&Tik cursussen uitgezet bij de taallessen NT1 en NT2 van het Digi-Taalhuis. Daar is het nodig om aangepaste groepen te formeren, zodat iedere inwoner van Nederland deze basisvaardigheden niet hoeft missen. Mensen met een andere taalachtergrond kunnen in eigen taal alles met de computer, maar leren dan bij de computercursus de Nederlandse taal van de digitale wereld. Zo ondervang je twee belangrijke leerprocessen in één cursus.

Op het gebied van taal

In 2023 is het allereerst van belang dat de taallessen goed doorlopen. Het is belangrijk om te blijven investeren in deze lessen. Dat wordt bijvoorbeeld gedaan door het organiseren van een Taaldorp. De bedoeling is korte gesprekken te kunnen voeren in alledaagse situaties zoals bij de huisarts, de apotheek of in een restaurant. We creëren in het klaslokaal tafels/hoeken waar de echte situatie wordt nagespeeld. Het project vergt veel voorbereiding en we hopen het te kunnen realiseren voor de zomervakantie of als een zomerschoolproject.

Daarnaast is het van belang bestaande activiteiten verder uit te rollen. Draait het Praatcafé momenteel alleen in gemeente Zuidplas, in 2023 zal dit uitgebreid worden naar een Praatcafé in gemeente Waddinxveen. Zo kunnen onze cursisten die tijdens de lestijden niet kunnen ook oefenen met Nederlands praten.

Hetzelfde geldt voor de Leeskring. Deze loopt nu alleen in gemeente Zuidplas, in 2023 zal dit uitgebreid worden naar een Leeskring in gemeente Bodegraven-Reeuwijk en gemeente Waddinxveen. Dit zal gaan om bijeenkomsten waarbij cursisten met een vrijwilliger een eenvoudig, Nederlandstalig boek induiken om te oefenen met leesvaardigheid, om vervolgens met elkaar hierover te praten.

Tot slot is het ook belangrijk om te blijven vernieuwen. Het plan is om de oudercursus 'Voor jou en je kind!' niet alleen te draaien op basisscholen, maar ook op peuterspeelzalen voor ouders van kinderen met een VVE-indicatie. Hiermee hopen we nog meer ouders te bereiken, in een eerder stadium, met als doel het voorkomen van laaggeletterdheid. Het is schrikbarend hoeveel kinderen van de basisschool afkomen met een taalachterstand. We leveren graag een bijdrage aan het voorkomen hiervan.

Ook het op gebied van NT1 moet de bibliotheek zich blijven ontwikkelen. Het is een lastig te bereiken doelgroep, dus dat vraagt om extra creativiteit en innovatie. In 2023 hopen we te gaan werken met pop-up spreekuren. De drempel om naar het spreekuur in de bibliotheek te gaan, is voor deze doelgroep veel te hoog. Dat betekent dat wij naar hen toe moeten gaan. In samenspraak met samenwerkingspartners zullen deze pop-up spreekuren worden ingevuld.

Verder blijven we bezig met het ontwikkelen van camouflagecursussen. In 2023 willen we ons gaan focussen op de thema's gezondheid en werk.

Tot slot wordt het steeds belangrijker naast aantallen deelnemers ook te meten wat een cursus voor mensen betekent. Om hier meer informatie over te krijgen wordt door een aantal taalcursisten in het voorjaar 2023 de Monitor educatietrajecten regio Midden-Holland ingevuld. Dit is een onderdeel van de Nederlandse Monitor Volwasseneneducatie door prof. Dr. M de Greef. De verwachting is dat de resultaten van deze monitor in het najaar bekend zullen zijn.

FEITEN EN CIJFERS

Deelnemers 2022				
	Bodegraven -Reeuwijk	Waddinxveen	Zuidplas	Totaal
Taalcursus Nederlands	52	81	76	209
Taalbijeenkomst beter leren lezen en spreken	8	10	30	48
Taalbijeenkomst laagtaalvaardige ouders	19	15	17	51
Klik&Tik en Digisterker	81	56	34	171
Digitale basisvaardigheden	38	6	10	54
Taalcoaches met taalleerders	1	21	33	55
Intakes Taalhuis	100	106	94	300
Vragen/contacten Taalhuis en IDO spreekuur	31	34	37	102
Grip op Geld	0	1	5	6
Speeddates Werken aan Werk	0	4	0	4
Taalles noodopvang	0	50	20	70
Taalvrijwilligers	18	47	59	124

OVERZICHT ACTIVITEITEN

TAA LHUIS 2022

- Taalcursus Nederlands in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Taalbijeenkomsten Leeskring in gemeente Zuidplas
- Taalbijeenkomsten Zomerschool in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Taalbijeenkomsten Praatcafé in gemeente Zuidplas
- Taalbijeenkomsten Breicafé in gemeente Zuidplas
- Individuele taalcoaching NT2 in gemeenten Waddinxveen en Zuidplas
- Individuele taalcoaching NT1 in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Taalwandelingen voor Oekraïense vluchtelingen in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen
- Bibliotheekexcursie voor statushouders in gemeente Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus Klik & Tik de basis in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus Klik & Tik samen op het web in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus Klik & Tik het internet op in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Intakes cursisten en vrijwilligers in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Cursus Grip op Geld in gemeenten Waddinxveen en Zuidplas
- Taalcursus 'Voor jou en je kind!' op basisscholen in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus 'Leer alles over je smartphone' in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus 'Leer alles over WhatsApp' in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus 'Windows 10' in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas
- Computercursus 'Excel de basis' in gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas